

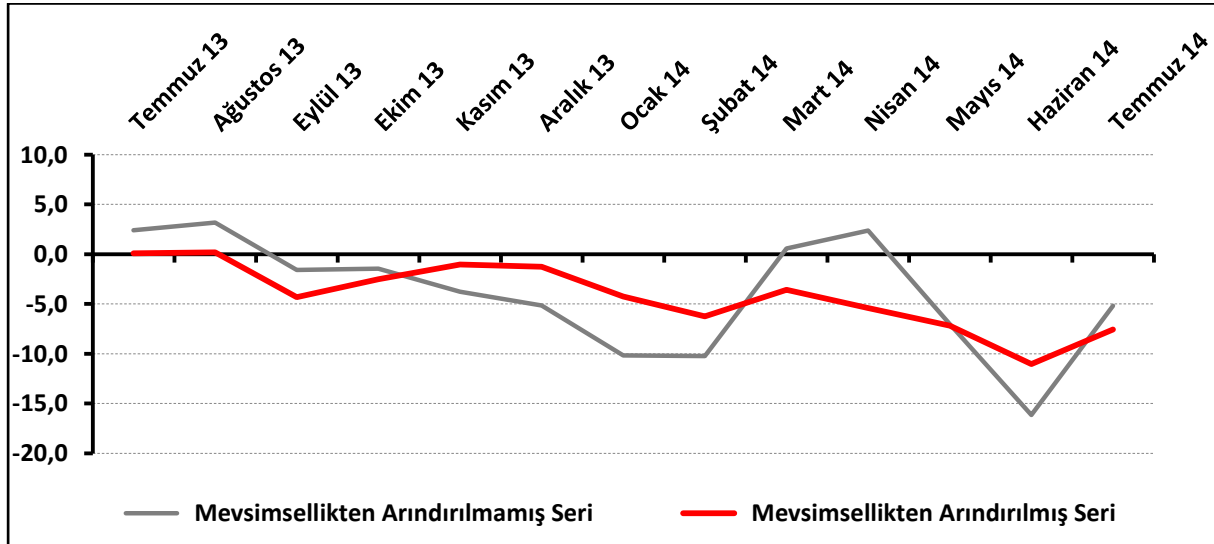
RAMAZAN VE BAYRAM ALIŞVERİŞİ PERAKENDE GÜVENİNİ YÜKSELTİ

TEPE, Temmuz 2014'te bir önceki aya göre yükseldi ancak geçen yılki seviyesinin altında kaldı. Perakendenin tüm alt sektörlerinde geçen yıla göre düşüş görüldü. Sektörün mevcut durum ve bazı gelecek göstergelerinde Ramazan ve bayram dolayısıyla geçen aya göre artış yaşandı. Bunun sonucunda, 3 aydır düşen TEPE, Temmuz 2014'te yükselmiş oldu. AB-28'de perakende güveni geçen aya göre düştü.

Perakende güveni, 3 ayın ardından yükseldi:

Nisan 2014'ten bu yana düşme eğilimini sürdüren TEPE, temmuzda kısmen yükseldi. TEPE, Temmuz 2014'te -7,6 değerini aldı. TEPE, bir önceki aya göre 3,4 puan yükselirken, geçen yılın aynı dönemine göre 7,7 puan düştü. TEPE'nin geçen yıla göre düşüşünde geçtiğimiz 3 aya göre işlerin durumundaki ve önümüzde 3 aydaki satış beklentilerindeki düşüş etkili oldu. TEPE'nin bir önceki aya göre artışında da geçtiğimiz 3 aya göre işlerin durumundaki ve önümüzde 3 aydaki satış beklentilerindeki artış etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Temmuz 2013 – Temmuz 2014)

Tablo-1. TEPE (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

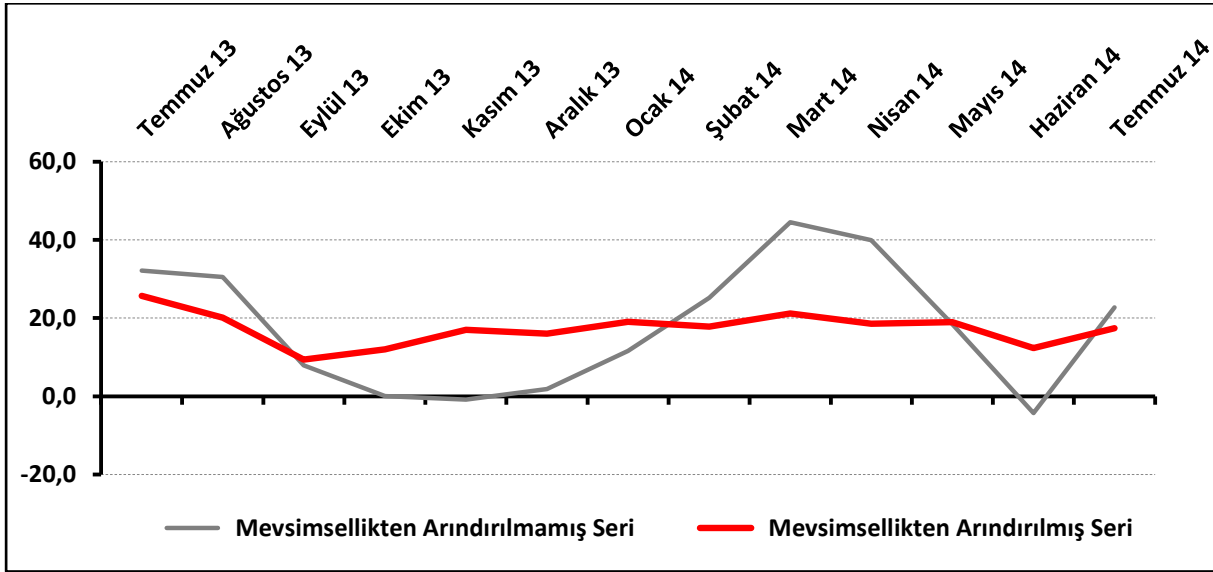
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2012	-2,8	-1,1	-2,2	-6,8	-2,5	-5,6	-5,5	-5,6	-3,2	-2,4	-4,0	-4,0
2013	-2,4	-2,7	-2,5	2,0	-1,9	1,4	0,1	0,2	-4,3	-2,5	-1,0	-1,3
2014	-4,3	-6,3	-3,6	-5,4	-7,2	-11,0	-7,6					

Perakendecilerin yüzde 45'i satışlarının artacağını düşünüyor:

Temmuz 2014'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 45'i önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, işlerinde kötüleşme bekleyenlerin oranı yüzde 22,2 düzeyinde oldu. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 32,8 olarak belirlendi.

7 aylık durağanlığın ardından haziranda düşen satış beklentileri temmuzda yükseldi. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklentilerin denge değeri Temmuz 2014'te 17,4 puan oldu. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Temmuz 2013'e göre 8,3 puanlık düşüş, Haziran 2014'e göre ise 5,1 puanlık artış oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (%arttı – %azaldı) (Temmuz 2013 – Temmuz 2014)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (%arttı – %azaldı) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

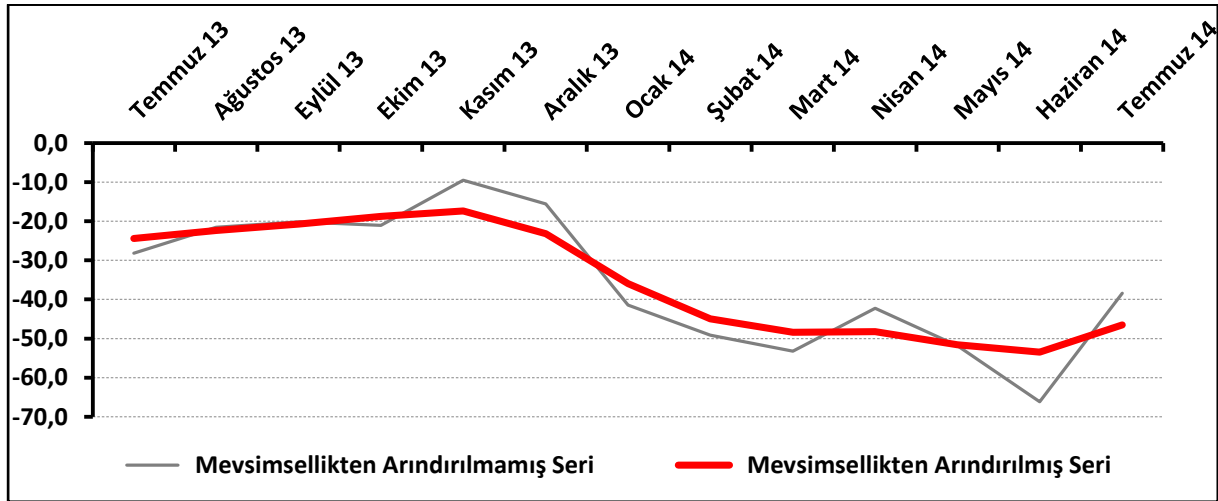
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2012	10,1	14,4	12,0	7,8	7,3	9,6	4,9	7,7	13,6	18,0	10,7	14,6
2013	11,3	10,5	13,8	18,7	17,0	21,9	25,7	20,1	9,4	12,0	17,0	16,0
2014	19,1	17,9	21,2	18,6	19,0	12,3	17,4					

İşlerdeki toparlanma algısı, 7 ay sonra yükseldi:

Temmuz 2014'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 18,8'i geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 57,2 oldu. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise yüzde 24,1 oldu.

Aralık 2013'ten bu yana düşen işlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumunun denge değeri Temmuz 2014'te yükselerek -46,5 puan oldu. İşlerin geçen yılın aynı dönemine kıyasla durumunda Haziran 2014'e göre 7 puanlık artış, Temmuz 2013'e göre ise 22,1 puanlık düşüş oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı) (Temmuz 2013 – Temmuz 2014)

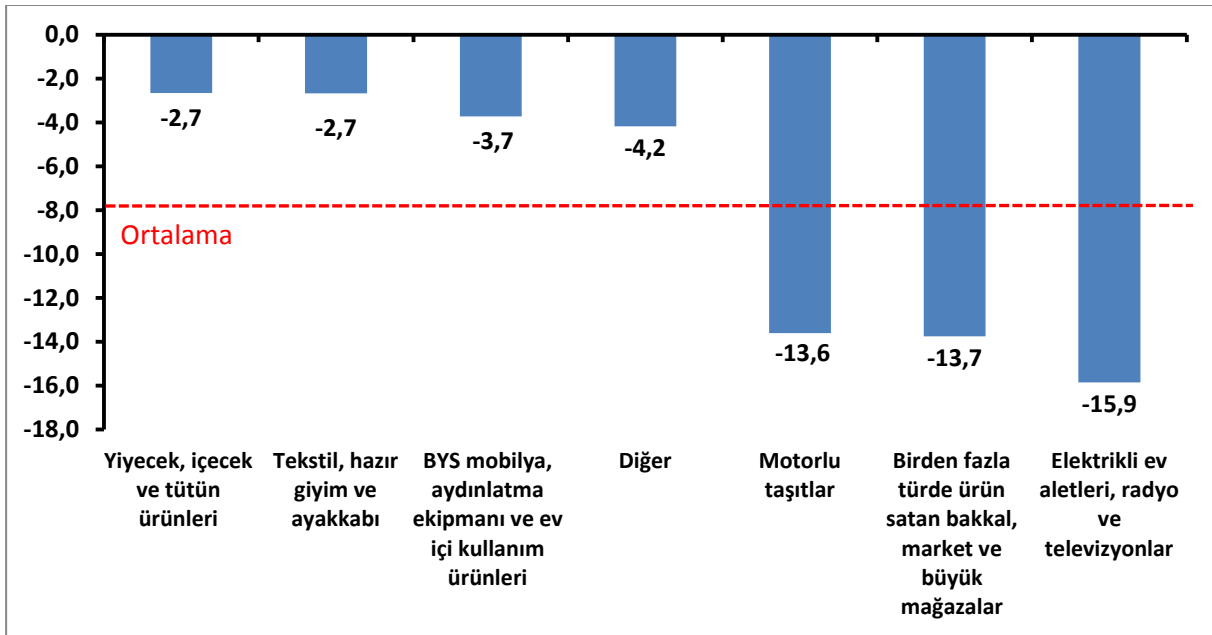
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı)
(Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2012	-30,1	-32,9	-31,9	-29,9	-29,5	-29,1	-28,2	-26,9	-23,2	-23,4	-23,8	-23,0
2013	-24,5	-25,2	-25,0	-25,3	-24,9	-23,7	-24,4	-22,3	-20,7	-18,8	-17,4	-23,2
2014	-36,0	-44,9	-48,4	-48,2	-51,6	-53,5	-46,5					

Temmuz'da da tüm alt sektörlerde perakende güveni düştü:

Geçen yılın aynı dönemine göre tüm alt sektörlerde düşüş görüldü. Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri, tekstil, hazır giyim ve ayakkabı, mobilya, aydınlatma ekipmanları ve ev içi kullanım ürünleri ve "Diğer" (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.) sektörlerindeki düşüş ortalama düşüşün altında oldu. Motorlu taşıtlar, birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar ve elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar sektörlerinde düşüş ortalama düşüşten daha fazla oldu. Geçen yıla göre en fazla düşüş temmuzda da elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar sektöründe oldu.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE'nin Temmuz 2014'te geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan) (Mevsimsellikten arındırılmış)

Perakendede geçmişe göre işlerin durumu bir önceki aya göre arttı:

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Haziran 2014'e göre, "önümüzdeki 3 aydaki satış fiyatı ve istihdam beklentileri" dışındaki tüm beklenti ve mevcut durumlarda artış görüldü. Temmuz 2013'e göre ise "önümüzdeki 3 aydaki satış fiyatı beklentileri" dışındaki tüm beklenti ve mevcut durumlarda düşüş yaşandı. Perakende sektöründe bir önceki aya göre toparlanma olurken, geçen yılki seviyenin altında kaldı.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan) (Mevsimsellikten arındırılmış)

Sorular	Endeks 07/2013	Endeks 06/2014	Endeks 07/2014	Bir önceki aya göre değişim 07/2014	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 07/2014
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-36,9	-53,2	-48,5	4,7	-11,6
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	11,0	9,3	10,3	1,0	-0,7
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	12,0	-0,3	0,0	0,3	-12,0
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	25,7	12,3	17,4	5,1	-8,3
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	4,9	1,1	0,8	-0,3	-4,1
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	19,3	39,0	31,6	-7,4	12,3
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-24,4	-53,5	-46,5	7,0	-22,1
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	11,3	1,3	7,1	5,8	-4,2

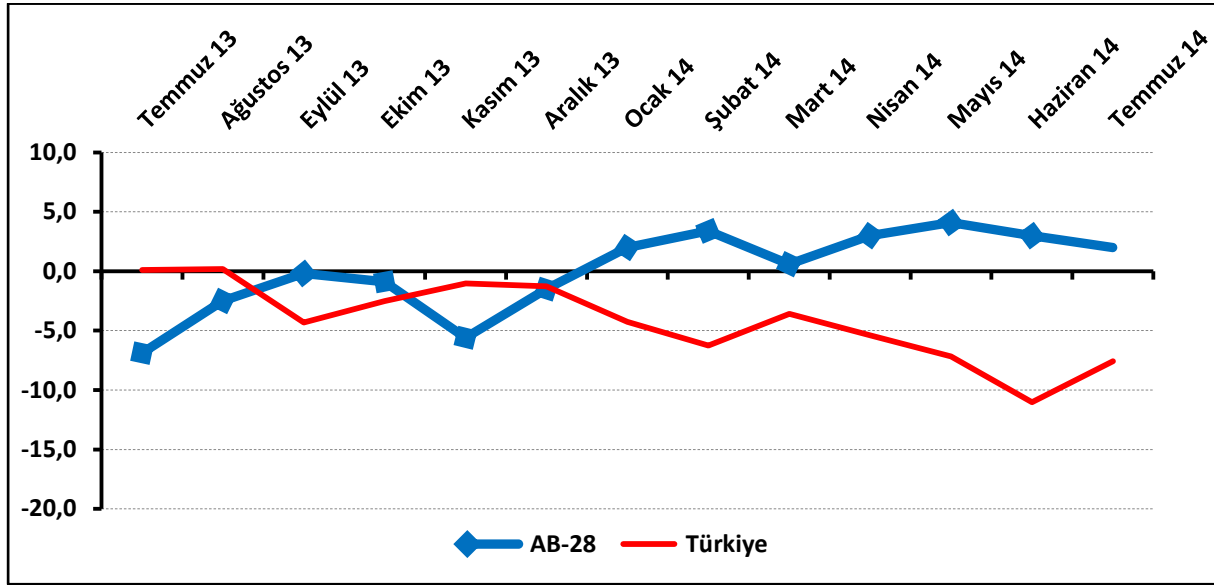
¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni bir önceki aya göre düştü:

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Temmuz 2014’te 2 puan değerini aldı. AB-28’de bir önceki aya göre 1 puanlık düşüş, geçen yılın aynı dönemine göre ise 8,9 puanlık artış oldu. Türkiye geçen yıla kıyasla AB-28’den ve Euro Bölgesi’nden daha kötü performans sergilerken bir önceki aya göre daha iyi performans sergiledi. Türkiye, geçen yıla göre AB-28’de perakende güven en çok düşen 3 ülkeden biri oldu.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Temmuz 2013 – Temmuz 2014)

Tablo-5. AB-28 (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2012	-13,8	-11,6	-11,0	-8,1	-14,2	-9,6	-9,9	-13,1	-14,9	-12,6	-8,7	-10,1
2013	-9,1	-10,0	-12,6	-13,6	-11,9	-10,1	-6,9	-2,5	-0,2	-0,9	-5,6	-1,5
2014	2,0	3,4	0,6	3,0	4,1	3,0	2,0					

Euro Bölgesi, perakende güveninde AB'yi geride bıraktı:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Yunanistan'ın temmuzda da geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Yunanistan'ı, İtalya, İsveç, Güney Kıbrıs ve İspanya takip etti. Danimarka, Finlandiya, Türkiye, Hırvatistan ve Slovenya'da geçen yıla göre düşüş yaşandı. Bir önceki aya göre en fazla artış ise Slovenya ve Romanya'da yaşandı. AB-28 Perakende Güven Endeksi, geçen yıla ve bir önceki aya göre Euro Bölgesi'ne oranla daha kötü performans sergiledi.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Temmuz 2013 ve Haziran 2014'e göre) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

Ülkeler/Puan	Temmuz 2013'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim*	Haziran 2014'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim
Yunanistan	25,8	2,3
İtalya	20,8	1,0
İsveç	17,4	0,2
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	16,0	-0,4
İspanya	15,3	0,0
Portekiz	14,4	-0,7
Macaristan	12,9	-0,8
Fransa	12,5	4,3
Hollanda	11,5	3,9
Euro Bölgesi-18	11,2	-0,6
Çek Cumhuriyet	9,5	1,9
AB-28	8,9	-1,0
Polonya	6,4	-1,6
Almanya	5,8	-5,2
Litvanya	5,6	2,2
Slovakya	5,5	-2,1
Letonya	5,3	2,5
Romanya	5,1	4,4
Belçika	4,7	-10,2
Estonya	1,6	-2,7
Avusturya	1,2	0,3
İngiltere	1,1	-1,9
Bulgaristan	0,1	-3,3
Slovenya	-1,3	14,1
Hırvatistan	-3,6	-0,4
Türkiye	-7,7	3,4
Finlandiya	-9,0	-5,5
Danimarka	-11,1	-9,3

*Sıralama Temmuz 2013 değişimine göre yapılmıştır.

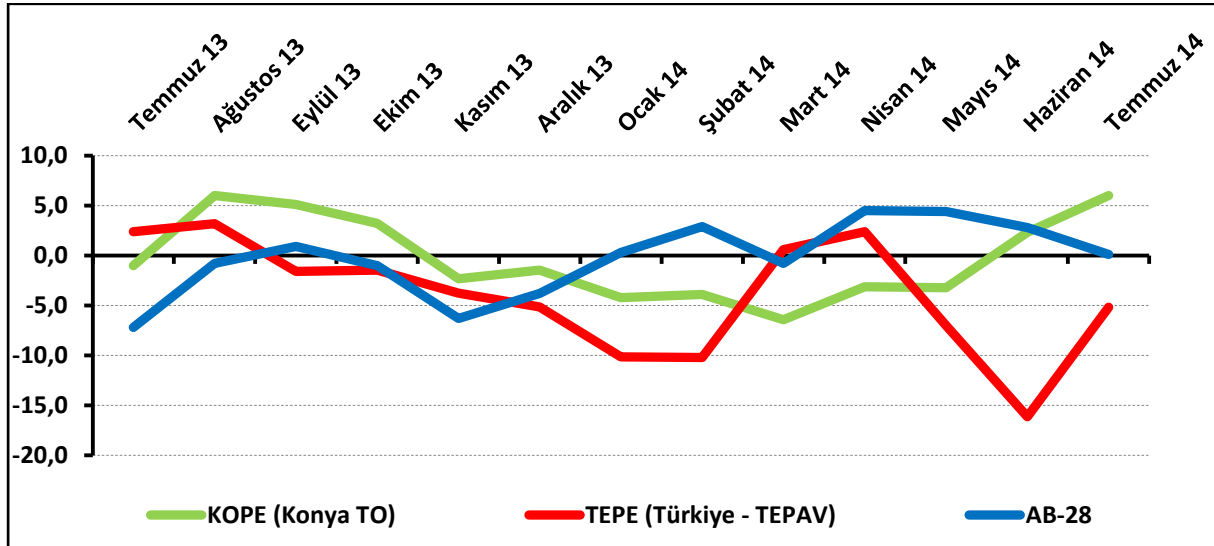
Konya perakende güven endeksi, bir önceki aya ve geçen yıla göre yükseldi:

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Temmuz ayında TEPE -5,2 değerini alırken, KOPE 6 değerini aldı. Kasım 2013'ten bu yana negatif değer alan ve Haziran 2014'te yükselerek pozitif değer alan Konya perakendesi temmuzda da yükselişini sürdürdü. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 7 puan yükselirken, TEPE ise 7,6 puan düştü. KOPE, bir önceki aya göre ise 3,7 puan yükseldi. Konya perakendesi, temmuz ayında Türkiye genelinden ve AB-28'den daha iyi bir değer aldı. Konya perakendesinin yükselmesinde geçtiğimiz 3 aya göre işlerin durumundaki artış etkili oldu.

Konya perakendesinde geçmiş döneme göre işlerdeki toparlanma algısı geçen yıla göre artarken, önümüzdeki döneme ilişkin sipariş, satış, istihdam ve mağaza sayısı beklentilerde geçen yıla göre düşüş yaşandı.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Temmuz 2013 - Temmuz 2014) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2012	---	0,6	2,7	7,9	2,6	1,0	-3,4	4,9	-1,8	-4,1	-6,6	-9,4
2013	-3,6	2,6	4,9	5,9	1,3	-1,0	-1,0	6,0	5,1	3,2	-2,3	-1,4
2014	-4,2	-3,9	-6,4	-3,1	-3,2	2,3	6,0					